

2009D23416

31 889

**Interpellatie-Jasper van Dijk over de
beloningsleidraad voor bestuurders in het
voortgezet onderwijs**

Verslag van een schriftelijk overleg

Vastgesteld d.d. ...

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. J. M. van Bijsterveldt-Vliegenthart, d.d. 27 maart 2009 inzake de motie van de leden Jasper van Dijk en Besselink in vervolg op het interpellatiedebat op 12 maart 2009 over de beloningsleidraad voor bestuurders in het voortgezet onderwijs (VO). Bij brief van ... heeft de staatssecretaris deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van Bochove

De Adjunct-griffier van de commissie,
Bošnjaković-van Bommel

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de reactie van de regering op de motie van de leden Jasper van Dijk en Besselink¹. Hoe graag deze leden ook zouden zien dat wetgeving ter normering van de topinkomens in de publieke en semipublieke sector snel gereed is, begrijpen zij dat het onmogelijk is om deze wetgeving voor de zomer van 2009 aan de Kamer aan te bieden.

De leden begrijpen uit de brief van de staatssecretaris dat er geen afzonderlijk wetsvoorstel wordt ontwikkeld voor het werkveld van OCW. Dat vinden zij ook een begrijpelijke keuze. Met de staatssecretaris hechten de leden aan zoveel mogelijk uniformiteit en eenduidigheid van de regelgeving voor in ieder geval de semipublieke sector. Zij vragen de staatssecretaris wel of met het aangekondigde wetsvoorstel van minister Ter Horst inzake de normering en openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector het mogelijk wordt om als regering een maximum binnen een beloningscode voor te schrijven. De leden herhalen hier namelijk hun eerder ingenomen standpunt, dat zij er vanuit gaan dat voor het voortgezet onderwijs ook straks een maximum geldt dat niet boven het huidige ministersalaris uitgaat.

De staatssecretaris heeft in het interpellatiedebat aangegeven dat zij met steun van de gehele Kamer in overleg gaat met de VO-raad over de beloningsleidraad, met als inzet dat de schoolbesturen zich houden aan de cao. Is dat overleg geweest en wat is daarvan de uitkomst, zo vragen de leden. Zij kunnen zich eigenlijk niet anders voorstellen dat de VO-raad, na de antwoorden op de eerdere schriftelijke vragen van het lid Jan de Vries en gehoord het verloop van het interpellatiedebat van het lid Jasper van Dijk, tot de conclusie is gekomen dat de beloningsleidraad van tafel is en bestuurders of managers alleen nog maar conform de cao worden betaald. Dat zou ook de verhoudingen met de onderwijsvakbonden ten goede komen en juist in deze crisistijd het goede voorbeeld geven, zo stellen de leden.

De leden van de PvdA-fractie hebben met teleurstelling kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris inzake het in te zetten wetgevingstraject voor het instellen van een beloningsleidraad voor bestuurders in het voortgezet onderwijs.

De trage wijze waarop dit nu is voorzien, gaat teveel voorbij aan de noodzaak tot het snel ter beschikking hebben van wetgeving die de beloningen voor bestuurder in het voortgezet onderwijs reguleert. De leden willen dan ook van de staatssecretaris weten in hoeverre zij zal en kan bijdragen aan een versnelling van dit wetgevingstraject zodat deze wet sneller in de Kamer ligt. Wat gaat zij doen om het wetgevingstraject via het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te versnellen?

Daarnaast willen deze leden weten welke andere mogelijkheden er nu binnen reikwijdte van het ministerie van OCW liggen om, parallel aan het wetgevingstraject, op korte termijn (uiterlijk najaar 2009) maatregelen te nemen ten behoeve van regulering van beloningen voor bestuurders in het voortgezet onderwijs.

De leden van de SP-fractie hebben met interesse de brief van de staatssecretaris gelezen. Deze leden verbazen zich dat de regering pas in het voorjaar van 2010 een kaderwet wil voorleggen aan de Kamer met betrekking tot het normeringbeleid in de publieke en semipublieke sector. Waarom heeft de regering zo lang gewacht met het maken van een wet voor maximering van de salarissen? Waarom wacht men nu nog steeds zo lang? Wordt het regeerakkoord op dit punt wel serieus genomen? Is er voldoende politieke wil om te komen tot snelle (kader)wetgeving? Waarom wordt er geen werk gemaakt van de door minister Ter Horst

¹ Kamerstuk 31 889, nr. 3.

aangehaalde ministeriële regeling om tussentijds salarismaxima vast te leggen¹? Bent u bereid om alsnog een ministeriële regeling te maken, vooruitlopend op de wetgeving?

Deze leden vragen wat de zwaarwegende argumenten zijn om de motie van de leden Jasper van Dijk en Besselink niet uit te voeren. De Kamer spreekt daarin uit dat de regering vóór de zomer van dit jaar met een kaderwet moet komen over maximering van salarissen in de gehele (semi)publieke sector. De regering wil pas in 2010 komen met deze wet. Welke mogelijkheden zijn er om het wetgevingsproces te versnellen? Deze leden wijzen erop dat er aan het begin van de kredietcrisis binnen een paar weken maatregelen werden genomen, die het mogelijk maakte om banken te nationaliseren. Waarom is het maximeren van de beloningen in de (semi)publieke sector niet onderwerp van eenzelfde urgentie en politieke wil?

Het tweede deel van de motie, het wetsvoorstel voor een salarismaximum in het onderwijs, wordt in zijn geheel niet uitgevoerd. Deze leden willen weten wat de zwaarwegende argumenten zijn om hier de wil van de meerderheid van het parlement naast zich neer te leggen. Wat zijn de redenen om voor «het werkveld van OCW» slechts beloningscodes vast te stellen? In hoeverre wordt hiermee voorbijgegaan aan het regeerakkoord? Wat is de formele, wettelijke status van deze codes? En waarom worden hier geen wettelijke maxima vastgesteld? De leden wijzen erop dat de Commissie Dijkstal heeft geadviseerd om de onderwijssectoren onder het regime «salarismaximum» te brengen. De staatssecretaris onderschrijft dit advies bij de begroting voor 2008². Dat veronderstelt toch wetten en geen beloningscodes, zo vragen deze leden.

Bij de begroting voor het jaar 2008 spreekt de regering nog over «wettelijke verankering van die codes in de onderwijswetten, inclusief het salarismaximum»³. Waarom wijkt de regering nu af van dit uitgangspunt? Waarom schrijft de regering nu opeens dat er geen «afzonderlijk wetsvoorstel voor het werkveld van OCW» komt⁴? Daarmee wordt er toch een belofte gebroken?

Deze leden wijzen erop dat de bestaande beloningsleidraad in het voortgezet onderwijs geen rem heeft gezet op de salarissen van bestuurders en managers, bijvoorbeeld in het voortgezet onderwijs. Het tegendeel is eerder waar. Deelt de staatssecretaris deze conclusie? Waarom zouden beloningscodes in de toekomst wel werken? Waar is dat optimisme op gebaseerd? Wie gaan deze beloningscodes vaststellen? Krijgen ook het personeel en de ouders daarover een stem? De leden wijzen erop dat te hoge beloningen van managers budget onttrekken aan het primaire proces. Bovendien leidt het tot een (terechte) ergernis vanuit het onderwijspersoneel. Wat is daarop uw reactie?

De leden van de VVD-fractie hebben de brief van de staatssecretaris met belangstelling gelezen en aanleiding gezien tot het stellen van de volgende vragen.

Deze leden vragen of de CAO, zoals door de VO-raad is vastgesteld, nu wel of niet geldt voor bestuurders in het onderwijs. Voor welke bestuurders wel en voor welke bestuurders niet? Hoe verhoudt zich dit tot de rol van werkgever en dus uitvoerder van het CAO? Kan iemand binnen één functie werkgever en werknemer tegelijk zijn van hetzelfde CAO? Op welke regels beroept de staatssecretaris zich hierbij?

Voorts vragen deze leden op welke bestuurders in het onderwijs is louter de beloningsleidraad van toepassing en niet de CAO.

Ten slotte vragen deze leden wat het voor de onderwijssector betekent dat het wetsvoorstel voor beloningscodes pas in 2010 naar de Kamer zal komen. Is het waar dat de toezichthouders in het onderwijs vrij spel hebben om via de beloningsleidraad de salarissen voor bestuurders het komende jaar weer te laten stijgen, zo vragen deze leden.

¹ Kamerstuk 28 479 nr. 41.

² Kamerstuk 31 700 VIII nr. 31.

³ Kamerstuk 31 700 VIII nr. 31, vraag 23.

⁴ Kamerstuk 31 889 nr. 4.

II. Reactie van de staatssecretaris